

IRINA BINDER

Până la sfârșit

Editura For You
București

Prefață

Dacă scriitoarea Irina Binder nu ar fi existat, un vizionar ar fi trebuit să o inventeze. Și asta pentru că, privind în viitor, ar fi văzut cu tristețe că astăzi, în lipsa ei, mulți dintre cititorii români ar fi continuat să trăiască fără să cunoască bucuria pe care ți-o aduce slova tipărită, fără să simtă pasiunea pe care o împărtășesc acum pentru lectură, fără să trăiască intens și alte vieți ca și când le-ar aparține.

Dar, slavă Domnului, Irina Binder există. Așa cum a existat și un om pasionat de lectură și cărți, doamna Monica Vișan, fondatoarea Editurii For You, care a avut inspirația să ne-o propună ca autor. Și Irina, generoasă, nu ni s-a înfățișat oricum, ci odată cu ea, ca într-un caleidoscop, încă de la prima sa carte ne-a oferit galeria personajelor sale, a subiectelor și a temelor sale, universale de altfel, cât și o întregă paletă a sentimentelor omenești.

Nu o să vă dezvălui aici, analitic și rece, ca într-o prefață clasică, biografia autorului sau norocoasele și fericitele mele interacțiuni cu Irina Binder, deși sunt fascinante. Nici nu voi scrie pagini pline de explicații studiate, cuvinte golite de suflet în care să-mi expun opinia doctă, seacă asupra lucrării, cu referiri bibliografice, critice, disecând personajele, filosofând prețios asupra a... tot. Prefer să vă spun că, femeie fiind, întotdeauna mi-am dorit să știu cum e Adam în adâncul sufletului său. Am jinduit să descopăr cum simt bărbații. Cum gândesc, acționează și ce e în mintea ori în sufletul unui Făt-Frumos îndrăgostit fără speranță. Aici mi-a atins sufletul Irina cu noul

său roman, *Până la sfârșit*. Autoarea s-a așezat cu delicatețe în pantofii unui bărbat, creionându-i cu sensibilitate și forță narativă portretul, sondându-i cu măiestrie și curaj atât sufletul, cât și mintea.

Un înțelept a spus cândva că ar trebui, chibzuit, să ne facem în adâncul inimii un lăcaș, chiar și minuscul, pentru Dumnezeu. Pentru că acela se va umple, neașteptat, cu lucruri despre existența cărora habar n-am fi avut altfel. Așa e și cu acest ultim titlu al Irinei, *Până la sfârșit*: să-i amenajăm, așadar, un spațiu confortabil într-un colț al inimilor noastre și ne va umple toată ființa cu întrebări, răspunsuri, suspans și răsturnări de situații, cu poezie și imprevizibil, cu visuri împlinite sau spulberate, cu soluții câștigătoare în situații-limită. Îl va decora apoi aristocratic, drapându-l cu bine și frumos, cu bucurii nebănuite, dar în ascuns visate, cu omenie, curaj, nădejde, lecții de viață și mai ales cu iubire.

Vă las întreagă reveria așternută măiastru de scriitoarea cea mai îndrăgită din România, Irina Binder, împreună cu personajele sale. Vă invit să le ștergeți cu bunătate lacrimile, dar și să vă bucurați de zâmbetele presărate peste chipurile eroilor pe care-i cunoașteți deja. Vă poftesc să trăiți alături de ei o poveste de dragoste tulburătoare care, încă o dată, ne arată că dictonul „În dragoste și în război totul e permis“ rămâne actual și așa va fi cât vor iubi oamenii pe Pământ. Vă îndemn să urmăriți drumul sinuos și maiestuos al Reginei negre care plânge după împărăția iubirii și a pătrățelelor albe sau să vă amăgiți cu iluziile unui Nebun de alb care speră să captureze Regina pentru veșnicie pe tabla de șah a vieții, pe care inimile și lacrimile sunt albe și negre, dar la fel de adevărate. Sunteți pe mâini bune atunci când vă încredințez rândurilor binecuvântate ale Irinei Binder, autoarea noastră atât de îndrăgită și așteptată... până la sfârșit.

CARMEN VOINEA-RĂDUCANU

Jurnalistă și scriitoare, autoare a cărților *Visătorii nu mor niciodată* și *Binecuvântate ne fie dorurile*, apărute la Editura For You

Mulți mă consideră un om foarte norocos. Și poate că așa și este, privit din oricare unghi – al altora, apropiați sau îndepărtați, al destinului, ba chiar și al meu. Da, al meu. Pentru că, gândindu-mă bine la tot ce-am trăit, viața mea a fost o înșiruire de șanse. Pe care le-am primit uneori fără să-mi dau seama, iar eu ori le-am îmbrățișat cu sufletul deschis, ori mi le-am refuzat cu îndârjire, atunci când am considerat că norocul meu ar putea fi nenorocul altcuiva. Ori durerea lui.

Am fost adoptat de o familie foarte bogată, dar mai ales foarte iubitoare, lucru mai important decât toți banii din lume. Șansa mea, pentru care unii poate mă invidiază, a venit însă după o serie de evenimente nefericite, tragedii care m-au lăsat orfan mai întâi de ambii părinți, apoi de singura bunică pe care o mai aveam.

Mi-am pierdut părinții într-o seară de iunie, după o zi veselă, senină și plină de soare, când aveam doar 11 ani. Încă am coșmaruri, încă retrăiesc acele amintiri înspăimântătoare și dure-roase: lumina orbitoare a mașinii care venea cu viteză de pe un drum lateral și nu ne-a acordat prioritate, zgomotul asurzitor al impactului. Și apoi tăcerea. Tăcerea aceea îngrozitoare, liniștea care se lăsase dintr-odată, cu greutatea unui imens bolovan, peste mine. Încercam să înțeleg de ce nu spune mama nimic, de ce tace tata, de ce nu mă întreabă niciunul dintre ei dacă sunt bine, dacă m-am lovit, dacă mă doare ceva. Tăcerea grea ca plumbul, în absența vocilor părinților mei, mă apăsa

mai tare decât fiarele contorsionate ale caroseriei care mă prinseseră în ghearele lor. Apoi, încetul cu încetul, am auzit strigăte, veneau înspre mine din depărtare mai multe voci, am zărit luminile unor lanterne mișcându-se în direcția noastră. Îmi amintesc ca printr-un soi de vis derulat cu încetinitorul agitația oamenilor care ne-au scos pe rând dintre resturile mașinii distruse, durerea fizică, întrebările pline de blândețe și grijă ale salvatorilor, dar mi-au rămas în minte și în suflet, mai ales, spaima trăită în liniștea aceea sinistă, singurătatea cumplită și fără de iubire simțită până când cineva a venit să ne ajute.

De atunci, în fiecare clipă a vieții mele am fost mistuit de dorul părinților mei. De dorul vocilor pline de căldura și iubirea lor, de mângâierile mamei, de sfaturile pline de înțelepciune ale tatei, de serile noastre încărcate de bucurie, cu hohote de râs nestăvilit, de cântecele de drumeție fredonate de noi trei în mașină, ori de câte ori plecam în vacanță. Dar nu mai am în minte nici măcar imaginea chipurilor lor, și aceea s-a pierdut undeva într-o ceață densă, opacă, fără de sfârșit. Anii mei prea tineri, durerea, instinctul de supraviețuire care-și făcuse loc în mica mea ființă sau poate o inconștientă dorință de a merge mai departe au trimis în uitare fețele dragi, înlocuindu-le cu o ultimă imagine: trupul lipsit de viață al lui și părul ei, cel mai negru și mai frumos păr pe care l-am văzut vreodată, curgând parcă dintre rămășițele mașinii noastre – pe care eu, copil fiind, o iubisem atât de mult.

După accident și după recuperarea în spital în urma unor răni minore, am înțeles că nu o mai aveam pe lume decât pe bunica din partea mamei. Era singura rudă rămasă, pentru că tata, abandonat în maternitate la naștere, nu și-a cunoscut niciodată părinții. El a crescut într-un orfelinat unde, câteodată, mergeam împreună să le ducem dulciuri, fructe și jucării copiilor, și abia acum înțeleg de ce se întorcea mereu tata în acel loc. Îmi spunea că aceea este casa lui, că așa a crescut și el, precum copiii de acolo, și că i-a fost foarte greu în toți anii de singurătate, ani fără de sfârșit în care nu-l vizita nimeni și părea

că nimănui nu-i pasă de el. Îmi spunea cât este de important ca acei copilași să se simtă iubiți și câtă nevoie au de generozitatea oamenilor, cât de mult înseamnă pentru ei o mângâiere și o încurajare, o prăjitură bună sau o jucărie la care nici măcar nu îndrăznesc să viseze. Iar cei de la orfelinat nu l-au uitat pe tata – la înmormântarea părinților mei au venit și câteva persoane pe care le văzusem în timpul vizitelor noastre, aducând flori și scrisori cu inimioare din partea copiilor, vorbind despre tatăl meu cu admirație, dar și compătimitindu-l pentru soarta tragică. Pe el și... pe mine, rămas orfan. De parcă, într-un fel, soarta alesese și pentru fiu un destin asemănător cu al tatălui, într-un soi de joc absurd, cinic, dureros.

După înmormântare, bunica m-a luat la ea acasă. M-a rugat să-mi adun lucrurile, jucăriile, hainele și rechizitele și să încui bine ușa apartamentului părinților mei. Le-a spus prietenilor ei care ne aduseseră cu mașina că ea nu poate intra în apartamentul nostru, că nu poate să vadă lucrurile fetei ei. Iar eu, devenit brusc adult, mi-am împachetat atunci bagajul, am încuiat în urma mea trecutul și am plecat spre viitor, alături de unica ființă apropiată pe care o mai aveam pe lume, fugind mâncând pământul din singurătatea casei mele, cândva un cămin plin de veselie, seninătate și iubire.

Abia după câteva săptămâni a putut bunica să intre în casa părinților mei. A plâns foarte mult în ziua aceea, a mângâiat fiecare lucru, de parcă ar fi dorit să i se imprime pe mâini ultimele atingeri ale palmelor fiicei ei pe acele obiecte. Apoi m-a privit cu duioșie și, încetul cu încetul, s-a liniștit. Știu că a făcut-o pentru mine, avea nevoie să fie puternică și sănătoasă ca să mă poată crește. I-a lăsat cheia vecinei noastre, tanti Rozalia, să aibă grijă de apartament.

– Asta va fi casa băiatului, i-a spus bunica vecinei. Atât i-a mai rămas băiatului de la părinți, măcar să aibă cuibul lui când o fi mare, să n-aibă grija unui acoperiș deasupra capului.

Au mai plâns puțin amândouă povestind despre părinții mei, în timp ce eu îmi luam rămas-bun de la vecini și de la tovarășii mei de joacă, din copilăria de până atunci.

Bunica locuia în Ghermănești, un sat aparținând comunei Snagov, la o distanță de aproximativ 30 de km de București, într-o casuță mică și frumoasă unde se născuse și mama, un crâmpei de paradis cu o grădină unde nenumărații trandafiri colorați rezistau până toamna târziu. Câteva găinușe moțate și plimbărețe erau libere să ciugulească toată ziua prin livada din spatele casei. Gospodăria ei micuță și foarte bine îngrijită ne asigura în interior un spațiu decent și curat ca un pahar, iar în aer liber, un loc generos, plin de verdeață și flori. Satul era mic, cu cel mult două mii de locuitori, dintre care cei mai mulți lucrau în București, și de aceea pe strada ei nu prea erau copii. Mă simțeam foarte singur și abia așteptam să înceapă școala, să-mi cunosc colegii, să am cu cine vorbi. Zilele parcă prea lungi ale primei mele veri de copil orfan le petreceam doar hoinărind singuratic pe malul lacului și prin pădurea Snagovului – pe care le cunoșteam bine din vacanțele petrecute acolo, pe vremea când nu bănuiam că locul acela îmi va deveni casă, iar mama mamei mele îmi va rămâne singura rudă în viață.

Bunica, obișnuită să trebăluiască tot timpul într-o curte micuță și o gospodărie ușor de întreținut, avea grijă și de o doamnă în vârstă și bogată din Snagov. Mergea în fiecare zi să-i gătească, mai ales că femeia trebuia să urmeze un regim alimentar strict. Iar bunica, grijulie și bucuroasă să-și ocupe timpul pentru a nu mai avea vreme să se gândească la unica ei fiică răpită de destin, nu doar îi gătea, ci avea grijă ca doamna să-și ia tratamentul, îi făcea cumpărăturile necesare dietei ori îi ținea companie, ascultându-i poveștile.

Într-o zi, cam la o săptămână după mutarea mea la ea, așa cum îmi promisese, bunica m-a luat și pe mine la casa doamnei de care se ocupa de mai mulți ani. Mai ales că, datorită poveștilor ei, devenisem și curios să o cunosc pe Doamna, despre care auzisem că este o femeie cu o prestanță deosebită,

„o Doamnă din înalta societate“, cum spunea bunica, „o cucoană școlită și educată în străinătate pe vremea boierilor“. Totodată, însă, mă temeam de femeia aceea străină, pe care o percepeam ca fiind pretențioasă și severă. Nu știu de ce, dar pentru mine doamnele acelea din vechime nu puteau fi decât aspre, afurisite și reci. Ceea ce mă împingea cel mai mult, totuși, să-mi doresc să merg acolo era că în aceeași casă cu Doamna locuiau și fiul ei cu soția și cu băiatul lor, Matei, pe care speram în taină să-l întâlnesc și să mi-l fac prieten.

Încă de la intrare, am fost cucerit: nu mai văzusem niciodată o casă atât de impunătoare și de frumoasă, cu o curte splendidă, plină cu flori. Unde mai pui și că, în mijlocul unei pajiști, aveau un leagăn colorat, de unde, urcând un podeț, ajungeai la o căsuță în miniatură. Ca în filmele cu cowboy, de podeț era priponit un mândru căluț de lemn, cu tâlpici de balansoar. Admiram în tăcere, minunându-mă de colțul acela de Rai. Pe malul lacului se înălța un foișor elegant în care se zăreau tot felul de jucării și priveam cu jind spre debarcaderul ideal pentru pescuit sau pentru inițierea unei plimbări cu barca. Reze-mată de prispa căsuței mici, am văzut și o bicicletă – toate erau ale lui Matei, probabil. Bunica mi-a spus doar să mă dau cuminte în leagăn, să nu alerg și să nu ating nimic din ce nu-mi aparține, ca să nu supărăm pe cineva.

– Doamna este mai dificilă, așa că te rog să fii cuminte, să nu deranjăm, mi-a inoculat bunica, fără să vrea, ideea că Doamna era un fel de Bau-bau.

Așadar, m-am legănat liniștit și am privit în jur, minunându-mă de curtea atât de mare, atât de îngrijită și de casa frumoasă, fascinantă. Priveam totul cu bucurie și curiozitate, descoperind mereu câte ceva care-mi încânta privirea: ba floricele mici care-și ridicau capetele din iarba perfect tunsă, ba câte o pasăre pe creanga vreunui copac, dar mai ales caiacele sportivilor care vâsleau ritmic, pe lacul Snagov, în antrenamentele prin care se pregăteau pentru cine știe ce mari competiții.

La un moment dat, mi-a atras atenția o mișcare la una dintre ferestrele casei. Privind cu atenție, am zărit silueta unei femei cu părul alb. Se uita la mine în timp ce ținea perdeaua trasă într-o parte. Când a observat că i-am remarcat prezența, mi-a făcut cu mâna, dar fără să-mi zâmbească. Am salutat-o și eu înapoi, în același fel, apoi ea mi-a indicat să urc acolo, printr-un semn scurt și ferm. Asta, probabil, ca să nu existe nicio urmă de șovăială din partea mea și să înțeleg că nu acceptă un refuz. Eram înspăimântat și, în același timp, foarte emoționat de ceea ce avea să mi se întâmple: voi cunoaște în realitate o boieroaică de pe vremuri, ca acelea despre care învățasem la școală, o Doamnă în cel mai adevărat sens al cuvântului. Copil educat și cu bun-simț, m-am conformat imediat, m-am descălțat la intrare, mi-am lăsat sandalele frumos aliniat pe covorașul de șters picioarele din fața ușii și am intrat în casă. Ajuns într-un living mare, cu pardoseală din marmură, am văzut o scară interioară impresionantă, cu balustradă aurie. Acea părea să fie singura cale de acces spre etaj. Eram uluit.

– Dar ce băiat frumos și bine crescut! Cine ești tu, puicule, oare ești nepotul Mariei? Ai nevoie de ceva? am auzit o voce blândă de femeie, în spatele meu.

– Da, Maria e bunica mea, i-am spus timid, întorcându-mă spre cea care îmi vorbise și care acum se ștergea energic pe mâini cu un prosop de bucătărie. Mulțumesc, nu am nevoie de nimic, m-a chemat doamna de la etaj la ea.

– Da? I-auzi!

– Da. Mi-a făcut semn de la fereastră să urc; eu mă dădeam cuminte în leagăn, cum mi-a spus bunica.

– Atunci haide cu mine să te duc la Doamna, dragule. Eu sunt Oli.

– Eu sunt Robert, doamnă Oli. Sărut mâna, am spus timid.

Femeia blândă și zâmbitoare m-a mângâiat pe cap cu bunăvoință, apoi m-a condus până în fața unei uși de la etaj, a bătut ușor, a deschis și mi-a făcut un semn încurajator să intru.

Am pășit cu mare emoție, iar Oli a închis ușa în urma mea și a plecat, lăsându-ne singuri.

Camera Doamnei m-a lăsat fără grai. Mobila ca în palatele din filme, pereții aproape tapetați cu tablouri cu rame masive, aurii, pianina romantică, așezată lângă un perete, nenumăratele cărți lăsate pe jos, pe mobilier, pe fotolii, de parcă Doamna, în orice colț ar camerei s-ar fi aflat, citea câte ceva – toate mă fascinau. Încercam să nu-mi arăt curiozitatea, să nu par needucat și nepoliticos.

– Săru’ mâna, Doamnă, am șoptit cu emoție și frică.

– Poftește, te rog. Vino mai aproape, mi-a răspuns cu o voce groasă, profundă.

Doamna stătea pe un scaun aflat în fața ferestrei și mă studia cu o privire cercetătoare, cu viteza și precizia unui laser performant. Mă oprisem la câțiva pași de ea, însă când mi-a întins mâna a salut, m-am apropiat cu aceeași timiditate. Am ridicat o mână cam tremurândă, iar Doamna mi-a strâns-o cu putere, de parcă ar fi vrut ori să-mi dea curaj, ori să mă sperie mai tare.

– Cum te numești, tinere?

– Robert, Doamnă, am murmurat încetșor.

– Încântată să te cunosc, Robert. Eu mă numesc Polixenia. Am aflat că ești nepotul Mariei.

– Da.

– Bravo, până aici e bine. Dar, Robert, hai mai bine să depășim momentul prezentării și să trecem la lucruri cu adevărat serioase: ia spune-mi tu mie, un tânăr domn ca tine știe ce este acela un secret?

– Ceva ce nu e frumos să spui?

– Da, corect, dar mai mult de-atât. Un secret, dragul meu Robert, este în același timp o misiune importantă pe care cineva ți-o încredințează numai și numai dacă se poate bizui pe tine. Este o chestie onorantă și numai oamenii onorabili pot ține un secret.

Eram impresionat de seriozitatea cu care-mi vorbea, uitându-mi-se fix în ochi, și nu puteam să-mi desprind privirile de ale ei.

– Deci, tinere, ești tu capabil să ții un secret? Ești tu, oare, un om de onoare? Un domn?

– Sunt, Doamnă, am răspuns răspicat și convins, de data asta fără pic de timiditate.

Știam de la tata ce înseamnă să fii om de onoare și-i promiseseam că așa voi rămâne mereu, un gentleman.

– Ei bine, tinere domn, m-ai convins. Și-atunci, având în vedere că toate condițiile sunt îndeplinite, îți voi da acum o misiune tainică.

S-a ridicat din scaunul de la fereastră și, cu un mers greoi, dar încă bătos și sigur, s-a îndreptat către o servantă elegantă, sculptată, dintr-un lemn rar. A deschis un sertar și a scos niște bani pe care mi i-a întins:

– Ia banii aceștia și te rog să-mi cumperi un pachet de țigări. Îți arăt pachetul ca să știi de care să iei. Și, bineînțeles, asta rămâne între noi. Te descurci, tinere? Pecetluim înțelegerea?

Așa a început prietenia mea cu Doamna Polixenia, o Doamnă adevărată, poate prima pe care am întâlnit-o în viața mea, un personaj extraordinar, parcă desprins dintre filele unei cărți. Și asta se vedea cu ochiul liber, de la o poștă: în ciuda bolii și anilor, femeia păstra încă o ținută impecabilă, dreaptă și, poate tocmai de aceea, în aparență trufașă. Părul îi era nins de vremea îndelungată petrecută pe lumea asta, iar privirea directă părea aproape tăioasă dacă nu o cunoșteai și, mai ales, dacă nu-i intuiai sufletul de aur.

Demnă și distinsă, Doamna Polixenia avea o minte sclipitoare și foarte vie, știa să poarte un dialog fermecător și putea să ajungă la inima oricui, nu numai a mea, un copil de-a dreptul sedus de personalitatea ei. Îmi vorbea despre multe lucruri, gesticulând uneori amplu, teatral, alteori reținut, în timp ce își mișca brațele firave și degetele lungi și fine în toate direcțiile. Îmi spunea povești despre oameni care trăiseră parcă într-o

altă dimensiune a timpului, despre cărți și întâmplări frumoase, despre spectacole de teatru și cântăreți faimoși, despre călătoriile în locuri îndepărtate. Iar eu o priveam cu venerație, o ascultam ca pe un profesor mult iubit și... din când în când îi cumpăram țigări, fumatul fiind un lucru interzis cu desăvârșire în casa aceea. Familia ei își dorea să-i protejeze sănătatea, mai ales după accidentul vascular pe care-l avusese.

Doamna nu fuma mult, ci doar își oferea rareori această mică plăcere vinovată, plimbându-se alene prin încăpere, purtând cu o eleganță desăvârșită, ca într-un ritual de seducție, un țigaret lung și negru, cu cele două capete îmbrăcate în argint filigranat. Iar cum acesta era secretul care ne unise și ne adusese împreună, eu trebuia să-i cumpăr țigări în mare taină, dar și să arunc scrumul și chiștoacele folosite, fără ca nimeni să știe ce sacrilegiu se petrecea în budoarul Doamnei Polixenia. Și, desigur, întotdeauna, Doamna îmi dădea bani pentru serviciile mele cavalierești. Deoarece, spunea ea, așa procedau regii și reginele: își răsplăteau cavalerii și supușii credincioși pentru loialitate și secrete importante, împărțite. Asta până într-o zi, când am refuzat să mai iau bani de la ea.

— Nu am ce face cu ei, Doamnă. Am deja mulți bani adunați și, dacă tot nu pot spune despre ei nimănui, nici nu pot să-i folosesc. Mai bine nu-mi mai dați.

— Hm, ia-i și adună-i acolo, tinere domn. Nu știi când vei avea nevoie de ei. Orice om trebuie să aibă niște economii despre care să știe doar el, ăsta e tot un fel de secret.

Vizitele la Doamna rămâneau mereu captivante pentru mine. Îi plăcea să-mi povestească amintiri despre părinții și despre tinerețea ei, și-atunci pe chipul brăzdat de ani al femeii se așternea o lumină aparte, făcând-o din nou frumoasă cum fusese, cu siguranță, și cum era încă, în ciuda anilor care trecuseră peste ea. Sau îmi citea, apoi îmi dădea cărți pentru a le descoperi singur și discutam aprins ulterior, învățându-mă cum să extrag esențialul dintre paginile lor. Într-o zi, m-a inițiat în tainele șahului, mi-a arătat ce înseamnă strategia, cât este ea

de importantă, de folositoare pentru gândirea noastră, dar și pentru viață, iar de atunci jocul de șah a devenit un hobby pentru mine. Jucam cu Doamna Polixenia ori de câte ori mergeam cu bunica la ea.

Sigur, pe măsură ce mă familiarizam cu viața în familia Doamnei, toată lumea se mira că preferam să petrec ore în șir cu ea, în loc să mă fi jucat cu Matei; dar credeam că el nu ar fi avut oricum timp să se joace cu mine, avea mereu multe lecții suplimentare, după ore făcea meditații la limbi străine, la matematică și mai lua și lecții de pian. Și parcă nici nu eram prea dornic să mă joc cu nepotul Doamnei, convins fiind că este un copil răzgâiat, cu atitudine superioară de țănc bogat, neprietenos, plin de el și cu nasul pe sus.

Dar m-am înșelat: Matei era foarte binevoitor și agreabil și ne-am înțeles minunat din prima zi în care ne-am cunoscut. Ne jucam împreună când era liber, iar uneori participam chiar la lecțiile de pian. Casa lor devenise un loc primitiv, o evadare din viața singuratică dusă alături de bunica, o eliberare de gândurile mele, care se întorceau zi de zi către părinți, mai ales pentru că înțelesesem deja că nu-i voi mai vedea niciodată, că tot ce-a fost în viața mea de până la accident nu va mai reveni nicicând, oricât de dor mi-ar fi fost și oricât mi-ar fi lipsit.

Într-o zi, Doamna mi-a spus că trebuie să discutăm ceva serios. Am crezut că-mi va da încă o misiune importantă și eram pregătit să-i arăt că sunt în continuare demn de încrederea ei, dar nu a fost așa. Doamna m-a întrebat direct, cum îi era felul, dacă mi-ar plăcea să locuiesc în casa aceea, să fac parte din familia ei, să fiu nepotul ei și fratele lui Matei.

– Și bunica? am întrebat, contrariat și speriat. Bunica să rămână singură?

– Bunica ta vine oricum în fiecare zi aici și poți oricând să mergi la ea, dacă vrei să stați doar voi doi. Dar, tinere domn, Maria este în vârstă și ea, iar noi toți ne gândim la viitorul tău. Împreună cu bunica ta, am stat și am judecat lucrurile, am încercat să găsim cea mai bună soluție pentru tine.